

Közszó

Hegyközcstár község hírlapja 2013. VII. Évf. 6. szám, Június

„Legyetek jók, ha tudtok...”

Zengett a jól ismert sláger a hegyközcstári iskola udvarán, a nyolcadikosokat búcsúztató hetedik osztály diákjaitól, hiszen mától ők veszik át a helyüket.

A tűző nap sugarai és a hirtelen jött kánikula közepette vettek búcsút a Hegyközcstári Benedek Elek Gimnázium diákjai iskolatársaiktól, nevelőiktől, hiszen az eltöltött évek összekovácsolta a kis csapatot, most amikor lezárult egy időszak számukra, ki tovább tanul, ki rálép az élet ösvényére, talán elkerül az iskola közeléből, nem könnyű a búcsú könnyei nélkül átélni ezeket a pillanatokot.

Az utolsó osztályfőnöki órán vehettek részt a mai nap szüleikkel, osztályfőnökük Aszalós Homonai Judit

kivetítón elevenítette fel az elmúlt négy év legfontosabb eseményeit, mindenki csodálkozott, örült is egyben, majd kérdezték „ezek is mi voltunk?”

Osztályfőnökük azzal engedte útjára a kis csapatot, hogy korszerű ismeretekre, hasznos tudásra tettek szert, hiszen „a tudás olyan szellemi tőke, melynek értéke elvéghetetlen”, csak tudni kell megfelelően kezelni azt. Nem egyszerű a tanulás, sőt nagyon nehéz, amely nagy kitartást és szorgalmat igényel, azonban a célok elérése érdekében érdemes tanulni.

Aztán a nyolcadikosok vették a kis batyut, amit hetedikes társaik készítettek számukra és elindultak utoljára végig járni az iskola folyosóit, termeit, itt a végső búcsú ideje.

Útközben az iskolaudvar felé végig énekelték a Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus, amelynek a magyar megfelelője Míg fiatal vagy légy vidám. Igen az a fontos, hogy amíg fiatal vagy légy vidám, milyen igaza van annak aki ezt a szöveget kitalálta.

Elsőként az iskola igazgatónője mondott köszöntőt, hiszen így van ez minden iskolában, a nyolcadikosok elbúcsúznak, de újak lépnek helyükbe. A most befektetett energia megtérül és néhány év múlva remélhetőleg a diákok is azt mondják majd, hogy igen érdemes volt ebben az iskolában tanulni.

A hetedikes társaik egy szép zenés – verses összeállítással búcsúztatták pajtásaikat biztatván őket hogy bármerre is járnak vagy sodorja az élet vihara,

sohasem felejtsek el azt ahonnan elindultak, azt ahol elsőként tanulták meg a betűvetést, a számok misztikumát, nevelők tanításait az óvodától a gimnáziumig. Nem szabad elfelejteni hagyományainkat, a tisztességes, becsületes életre való felkészítés fontosságát sem, búcsúzván az ismert sláger szavaival: „Legyetek jók, ha tudtok, a többi nem számít!”

A végzős diákok átadták a soron következő osztálynak az iskola kulcsát azzal a megjegyzéssel, hogy vigyázzanak rá, mert amit most átadnak az egyben a tudás kulcsa is, amit a szorgos nevelők áldozatos munkájaként bárki elsajátíthatja a benne rejlő értékeket, ami nélkülözhetetlen a felnövekvő nemzedék szemléletformálásában.

Hogy el ne felejtsek nemzeti hovatartozásukat mindenki kapott

egy-egy nemzeti színű szalagot, és egy értékes könyvet, amelyet az igazgatónő és osztályfőnökük nyújtott át, a fiatalok és tanáraik szemében meg-meg csillant egy – egy könnycsepp.

Az öröm és a meghatottság könnyei csillantak meg a nevelők szemeiben, de a jelenlétükében is, hiszen lezárult egy korszak számukra, jöhet a folytatás, ki itt ki ott, az élet kereke forog tovább. Viszontlátásra pajtásak és legyetek jók, ha tudtok!

Hegyközcsatár - Járőrök, szelektíven a környezetért

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

Școala Gimnazială „Benedek Elek”, Cetariu
Str. Mare Nr.210
Cod poștal 417165
Tel/fax 0259/45-10-20

Email: elekbenedek@gmail.com
www.elekbenedek.ro

A hegyközcsatári Benedek Elek Gimnázium diákjai sikerként könyvelték el, hogy csatlakozhattak a 2013-2014-es tanévre a RoRec (*Román Hulladékfeldolgozásért Egyesület*) által az iskoláknak meghirdetett szelektív hulladékgyűjtő országos programjához, melyben Bihar megyéből csupán 33 tanügyi intézményt választottak ki. A RoRec az Oktatási, Kutatási, Ifjúsági és Sportminisztériummal közösen újraindította az Újrahasznosítási járőr (*Patrula de reciclare*) elnevezésű programját, mely keretében olyan veszélyesnek számító hulladék gyűjtését vállalta fel, amelyeket nem szabad a szeméthyűjtőbe dobni, de elszállításuk gondot okoz, valamint a használaton kívüli, árammal, elemmel, vagy akkumulátorral működő kis háztartási gépek.

Oros Erika igazgatónő és Somogyi Gabriella biológia tanárnő a program iskolai szintű felelősei közösen ad-

ták át november 21-én a RoRec területi képviselői által kiszállított tájékoztató füzetcskéket, jelvényeket, hátizsákokat a kisorsolt 20 tanulónak, akik lelkesen csatlakoztak a programhoz. Az iskola folyosóján elhelyezték a négy gyűjtődobozt, amelybe a tanulók használt elemet, villanyégőt, neonsövet és kis árammal működő háztartási gépeket fognak gyűjteni 2014. május végéig. Cél az egy személyre jutó 4 kg elektromos hulladék (*DEEE*) összegyűjtése.

Somogyi Gabriella tanárnő felhívta az iskola tanulóinak figyelmét, hogy a szelektív hulladékgyűjtés és az újrahasznosítás nagyon fontos, mivel mi és a jövő generáció fizeti meg a környezetszennyezés árát. Azt hangsúlyozta ki, hogy azért kell újrahasznosítani, mert ez által védjük a természetet, csökkentjük a környezetszennyezés mértékét, spórolunk a nyersanyagokkal és nem utolsósorban csökkentjük a szemételepek méretét.

A program keretén belül nemcsak a tanulók környezettudatos magatartását és hulladék-tudatosságát fejlesztjük, hanem az egész család részesévé válik a szelektív hulladékgyűjtésnek és ez természetessé válik majd tanulóinkon keresztül a közösség minden tagjának is. Céljaink között szerepel, hogy tájékoztató kampányokat szervezzünk Hegyközcsatár község lakóinak, valamint miDEEE gyűjtőakcióról, ezáltal az általuk leadott elektromos hulladék alapján járó pontszámot iskolánk kapja meg. Jutalmul iskolánk értékes elektronikai cikkekkel gazdagodhat. Nél több cég tőlünk szerezzen tudomást a

Somogyi Gabriella

Elektromos hulladékgyűjtés Hegyközcstárban

A közelgő Környezetvédelmi Világnap (június 5) alkalmából a Hegyközcstári Polgármesteri Hivatal közösen egy romániai újrahasznosítható szervezettel (Romániai Újrahasznosítható Anyagok Szövetsége, RoRec) június 1-én, szombaton egy nagyszabású elektromos hulladék gyűjtési akciót szervezett a községhez tartozó négy településen, Hegyközcstár, Hegyköztóttelek, Síter és Sítervölgyön.

Az akció keretén belül gyűjtési pontokat jelöltek ki, azok számára akiknek nem volt mivel elszállítsák az elhasznált, vagy régi háztartási készülékeket. Hívásra a szervezet haszongépjárműje házhoz ment, ezzel is segítve a káros, elhasznált hulladékok rendeltetési helyére való elszállítását, hiszen ezen készülékek nemcsak szennyezik a környezetet, de károsak is lehetnek az emberi szervezetre hacsak a fagyasztóládák illetve hűtőszekréyeknél használt hűtőfolyadékra gondolunk.

Szombati nap folyamán, becslések szerint a közel száz személytől több mint másfél tonna elektromos hulladék gyűlt össze. Azon személyek akik bármilyen régi vagy elhasznált elektromos háztartási készüléket adtak le egy-egy sorsjegyet kaptak cserében, hiszen az akció végeztével két vasalót, két kávéfőzőt és két sarokköszörűt (fexet) sorsoltak ki, de aki egészen ép hűtőládát vagy hűtőszekrényt adott le azok 4x10 illetve 2x10 lej-es ajándékutalványt mosó-mosogatógépekre, ruhaszárítókra, légkondicionáló berendezésekre.

A nap végén Vitályos Barna Hegyközcstár polgármestere, Tóth Gyula alpolgármester és az újrahasznosítási szervezet munkatársai elégedettek voltak az akció eredményével, amelyet egy év múlva megismételnek nehogy egy-egy használatlan készülék valahol a település határán lévő bokrokban kössön ki.

Íme a nyertesek névsora: Vasaló: Bakó Katalin – Síter, Debrenti Bálint – Hegyközcstár, Kávéfőző: Ratiu Iuliana – Sítervölgy, Bereczki Krisztina – Hegyközcstár, Sarokköszörű (flex): Bakó Zsolt – Síter, Rác Zsolt – Síter, a nyereményeket a Polgármesteri Hivatalban, Onódi Zsolt környezetvédelmi felügyelőnél lehet átvenni a sorsjegy és a személyi igazolvány, kiskorú esetében a keresztlevél felmutatásával.

tóth zs

A használt Daciáért is fizetni kell környezetvédelmi adót

Az előző esztendő utolsó napján lejárt a környezetvédelmi adó felfüggesztésének időszaka, majd Victor Ponta bejelentette, helyét a környezetvédelmi bélyeg veszi át. Erről aztán gyorsan kiderült, hogy csak közvitára bocsátották, az autósok körében pedig nagy a bizonytalanság. Pedig a helyzet egyszerű: fizetni kell!

Magyarán ez azt jelenti, hogy 2013 január 1-től ismét életbe lép a 2011-ben elfogadott törvény, mely szerint környezetvédelmi adót kell fizetni minden olyan gépkocsi után a) amelyet új vagy használt állapotban külföldről importálnak; b) amely után korábban nem fizettek, de a felmentés okai lejártak; c) ha ismét regisztrálni akarnak egy olyan járművet, amely forgalomból való kivonásakor a tulajdonosa visszakapta az illetéket; d) amennyiben egy olyan járművet veszünk meg, amely után az országba való behozatalkor nem fizettek adót.

A 2012/9-es törvény aztán rögzíti azokat a feltételeket, amelyek beteljesülése esetén nem kell környezetvédelmi adót fizetni. A 3-as paragrafus szerint nem kell fizetni, azokért a járművekért, a) amelyeknek tulajdonosai diplomáciai küldetést folytatnak Romániában illetve nagykövetségek, konzulátusok alkalmazottai használják; b) mozgássérültek szükségletei szerint átalakították (egy személy öt év alatt egy ilyen autó esetében mentesül adómentességben); c) hadsereg, rendőrség, csendőrség, határőrség, tűzoltóság; d) mentőszolgálat kötelékébe tartozik. A 8-as cikkely szerint mentességet kapnak továbbá a) történelmi autók (25 évnél idősebbek és rendelkeznek veteránautó-igazolvánnyal); b) tanügyi, egészségügyi, kulturális, közigazgatási intézmények, közhasznú alapítványok, non-profit és jótékonyági szervezetek, nemzetközi szervezetek által használt járművek; c) az állam által elkobzott, majd ingyen odaítélt járművek; d) sportcélból használt autók.

A környezetvédelmi adót a helyi adóhivatalban kell kifizetni és ugyanott lehet igazolást kérni arról, hogy a megfelelő időben a tulajdonos kifizette azt. Amennyiben olyan járművet vásárolunk, amely után valamilyen okból korábbi tulajdonosa nem fizetett adót, azt nekünk kell kifizetni.

szatmar.ro

Változott a KRESZ Romániában

A román parlament 2012 őszén építette be a hazai közlekedési szabályozásba az Európai Unió vonatkozó irányelveit: ezek a módosítások léptek életbe január közepén.

A mopedekre - 50 köbcentiméternél kisebb űrtartalmú motorral rendelkező, óránként 45 kilométernél nem nagyobb végsebességű motorkerékpárokra - egy új, AM jelzésű jogosítványkategóriát vezettek be. Ezt 16 éves kortól lehet megszerezni, elméleti és gyakorlati járművezetői vizsga letételével. Mopedet bármely más kategóriájú jogosítvánnyal is lehet vezetni a román közutakon. Rendőrségi adatok szerint körülbelül 200 ezer moped van forgalomban Romániában.

Az eddig is létező A1-es kismotorkerékpár (maximum 125 köbcenti, legfeljebb 11 kW teljesítmény) mellett, amelyre szintén 16 éves kortól lehet jogosítványt szerezni, bevezetik a 18 éves kortól megszerzhető A2-es (legfeljebb 35 kW) kategóriát, míg a bármely motorbicikli vezetésére feljogosító általános A kategória korhatárát 24 évre emelik Romániában.

A motor nélküli kerékpárokkal vezetői engedély nélkül is szabad közutakon közlekedni, de csak ott, ahol nincs kiépített biciklisáv.

A személygépkocsikra érvényes B kategóriájú, kártya típusú jogosítványok továbbra is tíz évig érvényesek Romániában, de megújításukhoz ezentúl orvosi vizsgálatra és pszichológiai alkalmassági tesztre lesz szükség.

Személyi sérülés nélküli balesetnél ezentúl sem kötelező rendőrt hívni, de az új román KRESZ-be bekerült az, hogy a nem balesetben megrongált járművek vezetőinek ezentúl a rendőrségtől kell 24 órán belül jegyzőkönyvet igényelniük a rongálásról.

tallózta Tóth Zs.

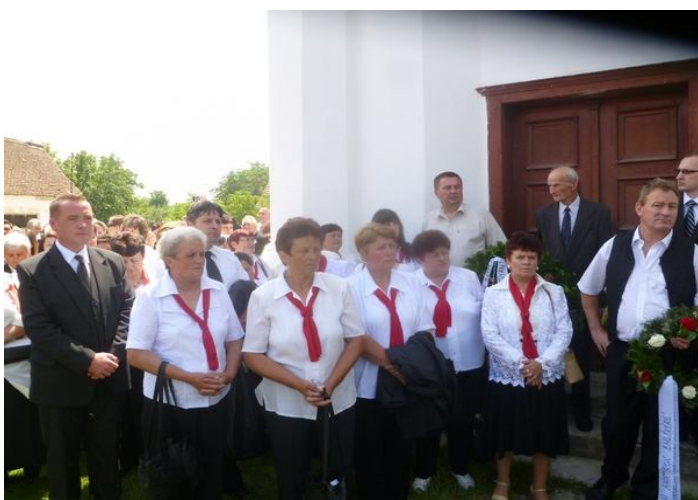
Református kórustalálkozó Gyantán

A Bihari Református Egyházmegye egy nagyon színvonalas találkozót szervezett kórusai számára a bihari mártír településen, Gyantán.

Szombaton, 2013 június 8-án szervezte meg a Bihari Református Egyházmegye a kebelébe tartozó egyházközségek kórusainak találkozóját Gyantán a református templomban, amelynek tövében helyezkedik el

az 1944 szeptember 24-én lemészárolt negyvenkilenc mártír emlékére felállított emlékmű, áldozatok akiknek csak azért kellett meghalniuk, mert magyarok voltak.

A szervezők felkészülten várták az egyházközségek kórusait, hiszen minden kórus számára kijelölt ülőhelyek voltak úgy a lenti padosorokban, mint a karzaton, a presbiterek, nőszövetség és gyülekezeti tagok segítették az érkezőket megtalálni a helyüket, de körzetekre osztva az egész rendezvény ideje alatt bátran lehetett számítani segítségükre.

A prédikációt megelőzően két művészi szólót hallgathattunk meg Nagy Viola és Laborfalvi Soós Béla

művészek előadásaiban akik a zsűri tagjai is voltak.

Hálaadó Istentisztelettel vette kezdetét a rendezvény, amelyen a házigazda Soós József Tamás lelkipásztor a Pál 1 Thessz. 5:18 alapozta igemagyarázatát „Mindenben hálaikat adjatok; mert ez az Isten akaratja a Krisztus Jézus által ti hozzátok.” – szöveg az Ige.

Az igemagyarázó ismertette röviden a település történetét, a kezdetektől napjainkig, „...szeretettel hívtunk benneteket, eljöttetek és jó nekünk itt együtt az Atya színe előtt, hála adunk azért, hogy együtt lehetünk, de hála adunk a faluért is, amely immár 800 éves.

... ha megfogyatkozva, megöregedve is megmaradtunk magyarnak lenni itt Gyantán, hitvallásunkban... megajándékoz bennünket Isten az Ő szeretetével, megerősít hitünkben és hálát adunk az Istennek hiszen a mai napra készülődve is a mi kis közösségünk összefogva segített fogadni a vendégeket..." – hallhattuk a lelkipásztortól.

A prédikációt követően Mikló Ferencz a Bihari Református Egyházmegye esperese köszöntötte a megjelent 16 felnőttkórus és 4 gyerekkórus – gyerek énekzenekarokat, valamint a megjelenteket, megköszönve a résztvevőknek a jelenlétet.

Elsőként a gyantai gyerekkórus mutatta meg tehetségét, amelyet a köröstárkányi énekzenekar követett, a Várasfenesiek citerazenekara elbűvölte a résztvevőket, akárcsak a nagyszalontai népes gyerekkórus.

A szünetet követően került sor a kórusok bemutatkozására, amelyet a már említett két művész jellemzett hiszen „... nem megmértetés volt ez a mai nap, hanem az énekkarok bemutatkozása, ezekben nagyon sok munka van és nem azért jöttünk ide,

hogy megmértessünk, hanem azért hogy jól érezzük ma magunkat, ... kellemes meglepetés volt hallgatni ezt a sok szépen megoldott zenei bemutatkozásokat” – hallhattuk Nagy Viola művésznőtől.

A mai nap egyik debütáló kórusa a hegyközcsatári énekkar volt, majdnem napra pontosan 80 év hallgatás után a mai rendezvényen mutatta meg tehetségét újra Miklós Spurigán Zoltán karvezető irányításával, őket a zsűri tagjai a következőképpen jellemezték: „... a műsorválasztás jó volt, tisztán énekeltek, kívánom, hogy az elkövetkező nyolcvan év is sikeres legyen” – mondta Nagy Viola művésznő.

A kórusok bemutatkozását követően a közel ötszáz résztvevő kivonult a templomkertbe a gyantai mártírok emlékművének megkoszorúzására, ahol Mikló Ferencz esperes beszélt arról a gyászos napról, eseményről, az áldozatokról, akiknek azért kellett meghalniuk, mert magyarok voltak.

A beszéd szívhez szólt, könnyeket csalt a szemekbe, a legfiatalabb áldozat alig múlt két éves, sok tizen- és huszonevűesek voltak, középkorúak és idősek haltak mártírhalált, mert nem volt hová menekülniük a bosszúvágytól túlfűtött bevonuló román katonaság elől.

A kegyelet koszorúit helyezték el az emlékmű talapzatán a kórusok képviselői, majd a több száz résztvevő ajkán felcsendült nemzeti imánk a Himnusz, akik egyperces néma csenddel, lehajtott fővel adóztak az áldozatok előtt.

A szervezők szeretetvendégséggel kedveskedtek, amelyet az iskola udvarán és a kultúrházban beszélgetéssel egybekötött ismerkedéssel fogyasztottak el.

Tóth Zs.

KERESZTREJTVÉNY

* ✿	ÉSSZERŰSÍTÉS	SZÍNÁRNYALAT	MARIS	ÁSZOKHORDÓ NYÍLÁSA	KÖNNYŰ ERKÖLCSŰ	KISSÉ HUZATOS!	... ET MOI: GÉRALDY KÖTETE	A JOULE JELE	FEK-SZALMA	KÉMIAI KÖTÉS	* ✿	BORÍT. LEP	IDŐMÉRŐ JELZÉSE	OPERAJA
MŰVE	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
ÖNTŐ-FORMA	▶							MEZEI NÖVÉNY TYŰK-ANYÓ	▶					
PÁZSIT-FÜFÉLE	▶					SZENT-KEP PÉMA KEZDŐ-BETŰ	▶				ÉNEK. NÓTA FLEUR DE ...	▶		
CSEHOV DRÁMAJA	▶						LEROGY ELHÍZÁS JELE	▶					KISSÉ PUFFEDT! PERZSA	▶
FRANK L. BAUM MESE-ALAKJA	▶		KASSÁK LARJA VOLT DIÓVÉG!	▶					ISZLÁM IRÁNY-ZATA ALMA-FAJTA	▶				
... SZE-SZÉLY	▶			KÖZLE-KEDESI ESZKÖZ FESZÍT	▶					FERDE RITKA FÉRFINÉV	▶			
LILIAM-FAJTA	▶				CSEH AUTÓ M. BARÁNYAI HELYSÉG	▶						A KAPA TÁRSA KERGET-ZAKLAT	▶	
1/2 HOLD!	▶		PIACI ÁRUS BALKÁNI VÁROS	▶				ANGOL FFINEV NÉPIES HOSSZ	▶				FÉLRE! KONTI-NENS	▶
ÉN. ANGOLUL	▶	FÜVES TERÜLET RAJT, INDULÁS	▶				FÉL-SZIGET TOLL-FORGATÓ	▶						RÁGCSÁ-LÓ
KATONÁ-NAK FIZETIK	▶					LENGYEL IRÉN! FÉRFI-NÉV	▶						FLUOR. FOSZFOR FÉNY EL-LENTÉTE	▶
NEME-CSEK EL-LENFELE (FERI)	▶			GYENGÜL ... SUMAC: ÉNEKES	▶					KÖZLE-KEDE FOHÁSZ	▶			
SÁROS	▶								ÉNEK-MONDÓ V. RÓMAI 49-ES	▶				
VEZE-TEKBEN HALADÓ	▶						HIDEG KÉN	▶						
HATOTT RÁ	▶							HÍG SÁR	▶					

HUMORSAROK

A medve épp meg akarja verni a nyuszikát, amikor megjelenik egy fekete áruhás, fekete kalapos idegen álarcban, és egy karddal. Elkergeti a medvét, de mielőtt távozik, egy z betűt beleír egy fába a kardjával. Mire nyuszika:

- Köszönöm Zuperman.

Megy a róka az erdőben, és találkozik egy kutyával, akinek a lába beszorult a csapdába.

- Mit tegyek? - kérdezi tőle a kutya.
- Nagyon egyszerű - feleli a róka. - Rágd el a saját lábad.

A róka elmegy, és amikor másnap megint arra jár, látja, hogy a kutya még mindig ott van a csapdában.

- Nem fogadtad meg a tanácsomat? - kérdezi tőle.
- Dehogynem. Csak az a gond, hogy már három lábamat lerágtam, és még mindig nem tudok szabadulni.

A rénszarvas mászik fel a szilvafára. Látja ezt a medve és megkérdezi:

- Te rénszarvas, minek mész oda?
- Almát enni.
- De hiszen ez szilvafa.
- Nem baj, hoztam magammal.

A cigány álláshirdetésre jelentkezik, mint favágó.

- Hát cigány, milyen referenciamunkát tudsz felmutatni, hogy elnyerd az állást?
- Há' dikmá, á káláhári erdőt!
- Cigány, a Kalahári az nem erdő, hanem sivatag!!!
- Mosmá!

Mit mondott Gazsi, amikor lecsukták a gyerekét?

- ???
- Üdvözöllek fiam!

Mi a cigányok légitársasága?

- ???
- KOLOMP AIR.